ב"ה • ערב שבת־קודש פרשת מטות־מסעי • כ"ה בתמוז ה'תשס"ט, שנת הַקהֵל • 17.7.09 • הגיליון השבועי לכל יהודי • גיליון מס' 1176

שיחת השבוע

חב"ד יוצא לאור על־ידי צעירי־אגודת־חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף־יצחק אהרונוב

כשיש שוני, אין שוויון

לא ייתכן שקבוצה אחת תכתיב מה נאור ומה מיושן, וכל היתר ייאלצו לשחק לפי כלליה. מותר לומר בקול רם שיש 'שוויון' שהוא מעוות, מזיק ופסול

ש בארץ חוגים שמרימים על נס את ערכי הדמוקרטיה וחופש הביטוי, אך אבוי לו למי שיעז לצאת מן השורה ולהביע עמדה החורגת מעמדתם. או־אז יפצחו כל שוחרי חופש הביטוי בקריאות התובעות לסלקו, לפטרו, להעמידו לדין. וכל־כך למה? כי הרהיב עוז לומר דבר־מה שאינו תואם את השקפתם.

את קולה של המקהלה הזאת שמענו לא־מכבר לחר דברים שאמר הרב הצבאי הראשי. בהרצאה לפני חיילות דתיות אמר הרב, כי לדעתו שירות בנות בצבא 'אינו לכתחילה'. ובמילים אחרות: הוא הביע את דעתו, שהיא דעת ההלכה, כי השירות הצבאי לא נועד לבנות. אך התפרסמו דברי הרב ומיד נשמעו קריאות לפיטוריו. כי אצלנו אין מקום להבעת דעות ולוויכוח ענייני. אם אינך מזמר עם המקהלה – דינך פיטורין.

דעות מתחלפות

סתימת הפיות הזאת בלתי־נסבלת. מותר להתווכח ולא להסכים, אבל לא ייתכן שכל הבעת דעה שאינה עולה בקנה אחד עם הקו השולט תגרור מיד קריאה לפיטורין ולענישה. כן, מותר בהחלט לטעון שהמלחמה אינה מתאימה לאופייה של אישה. מלחמה דורשת תוקפנות, התעלמות מרגשות – ההפך מתכונותיה הטבעיות של אישה.

נושאי דגל הנאורות והפמיניזם יעשו הכול כדי לרמוס את משמיעי העמדה הזאת עד עפר. הם יציגו את הדעה הזאת כסמל להשקפת־עולם מיושנת וחשוכה, מימי תקופת האבן, לא פחות. אך מעניין, אותה עמדה ממש, בהקשרים אחרים, נהפכת לעמדה מכובדת וראויה.

כשארגון 'ארבע אימהות' ניהל קמפיין לבריחה מלבנון, היה הטיעון המרכזי שלו, שהצבא מכניס לציבוריות הישראלית תפיסה כוחנית אגרסיבית, ולכן חשוב להקשיב דווקא ל'קול הנשי'. העמדה הזאת זכתה לפופולריות רבה בקרב חוגי התקשורת והתרבות, ואיש לא חשב שהיא שייכת לתקופת האבן.

לקראת מערכת הבחירות האחרונה, שבה התמודדה אישה לתפקיד ראש־הממשלה, שמענו הרבה את הטיעון שראוי להעמיד בראש המערכת אישה דווקא ולא עוד בוגר סיירת. לו היו הללו עקביים בעמדותיהם, היו צריכים להיות הראשונים להתנגד להכנסת בנות לעולם ההרג והלחימה, כדי שלא לטשטש את 'הקול הנשי'. אבל זה ממאפייניה של תקופתנו, שמושגי הטוב והרע מתחלפים בקצב מסחרר, לפעמים באותו יום.

בלבול מושגים

לא ייתכן שקבוצה בציבור תכתיב מה נאור ומה מיושן, וכל היתר ייאלצו לשחק לפי הכללים שלה. צריך לקום ולומר בקול רם, שה'שוויון' הזה מעוות, מזיק ופסול מיסודו.

ראוי שיהיה שוויון, אבל שוויון יכול להתקיים רק בין שווים. ברגע שיש שוני בסיסי בין שני דברים, לא יכול להתקיים ביניהם שוויון, ואף אסור שיהיה ביניהם שוויון. גברים ונשים אינם שווים. השוני הוא במבנה הגוף, ביכולת הפיזית, וגם בתכונות הנפש. אין פה שום שאלה של שוויון, משום שגברים ונשים שונים ולא שווים.

חז"ל אומרים: "איש דרכו לכבוש, ואין אישה דרכה לכבוש". ההסתערות, הכיבוש והמלחמה דורשים תכונות נפש שמצויים אצל גברים יותר מאצל נשים. בעולם כולו – גם בעולם הנאור – מקובל לכרוך יחדיו נשים וילדים כציבור מוגן, שאסור לו להיות מעורב במלחמה.

אולי מדינות שאינן יודעות מלחמה אמיתית יכולות להתפאר בשילוב נשים ביחידות קרביות, מכיוון ששם מדובר במשחקי מלחמה. אצלנו, לצערנו, צה"ל נדרש לעסוק במלחמה אמיתית. חיילים צריכים להרוג ועלולים להיהרג (ישמור ה'). מה העניין להכניס דווקא בנות לתוך מעגל ההרג הזה, ועוד בשם הקדמה והנאורות?

לא נאורות יש כאן אלא ערבוב יוצרות ובלבול מושגים. אמנם הטשטוש הזה הוא מסימני הגאולה המתקרבת, אבל יש לנו דיי והותר סימנים ואין הכרח להוסיף עליהם.

יש חדש

סיומי מסכת

בשבוע הקרוב ניכנס לחודש מנחם־אב, וידוע המנהג החסידי לערוך ב'תשעת הימים' סיומי מסכת, כדי להוסיף שמחה של מצווה המותרת בימים האלה. הרבי מליובאוויטש קרא לערוך את הסיומים בכל מקום, ולזכות בהם את המוני בית־ישראל. סיומים ייערכו אי"ה גם ברשתות הרדיו, כדי לשתף בהם יהודים רבים ככל האפשר.

עידוד לימוד המקדש

בכותרת 'המקדש בדרך' ערוך **מכון המקדש** כינוס מיוחד לעידוד לימוד ענייני המקדש. הכינוס יהיה אי"ה ביום שלישי, כ"ט בתמוז, בעיר העתיקה בירושלים. בכינוס יוכרז על מפעל 'שגרירי המקדש', שתפקידם הפצת תודעת המקדש בכל יישוב בארץ. לפרטים נוספים: 052-4767495.

ערב נשמה

הארגון **אשנב** ערוך ערב מיוחד בכפר חב"ד, ובו הרצאות מגוונות בתורת הנגלה ובתורת הנסתר, התוועדות ושירת ניגוני נשמה לתוך הלילה עם הרב **יאיר כלב**, וסיור בהעתק בית־מדרשו של הרבי מליובאוויטש. האירוע יהיה אי"ה ביום חמישי, ב' במנחם־אב (23.7.09), בשעה 6 בערב. להרשמה טל' 050-8636355.

לא המלצה

לפני כמה חודשים התפרסמה ב'שיחת השבוע' כתבה על אדם שעוסק בפטנטים ומנהל חברה המסייעת לממציאים. בעקבות הפרסום הגיעו למערכת תלונות מצד קוראים שפנו אל החברה הזאת ונחלו אכזבות. ראוי להביא זאת לידיעת הקוראים, לבל יראו בפרסום הכתבה המלצה.

זמני השבוע

	ירושלים	תל־אביב	חיפה	באר־שבע	אילת	ניו־יורק
כניסת השבת	7:10	7:25	7:18	7:26	7:21	8:07
צאת השבת	8:26	8:28	8:30	8:27	8:21	9:13

פרקי אבות: פרק ב

המולד: יום רביעי, 9 בבוקר, 19 דקות ו־5 חלקים

ראש־חודש מנחם־אב: ביום הרביעי

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר־חב"ד 60840

טל' 072-2770100 • **פקס** 03-9606169

www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

בלי טענות ותירוצים

בני גד ובני ראובן ביקשו ממשה רבנו להתיישב בעבר הירדן המזרחי, והתחייבו להיות החלוצים בכיבוש הארץ. כשמעיינים בדבריהם ובדברי משה רבנו, עולה הבדל בולט: הם אמרו תחילה "גדרות צאן נבנה למקננו פה וערים לטפנו", ואחר־כך "ואנחנו ניחלץ חושים לפני בני־ישראל", ואילו משה שינה את הסדר – תחילה הזכיר את התנאי "אם תיחלצו לפני ה' למלחמה", ורק אחר־כך "והייתה הארץ הזאת לכם לאחוזה".

ההסבר הפשוט הוא, שתנאי מחייב הוא כאשר ה'תנאי קודם למעשה', אך אם ה'מעשה קודם לתנאי', הכלל הוא ש'תנאו בטל'. בני גד ובני ראובן הקדימו את ה'מעשה' ל'תנאי', ולכן שינה משה את הסדר, הזכיר תחילה את התנאי וההתחייבות שלהם, ורק אחר־כך הבהיר את הבטחתו לתת להם את עבר הירדן לנחלה.

אין פטור

משה ראה להבהיר את הדברים גם כדי שלבני גד ולבני ראובן לא תהיה טענה לאי־השתתפות בכיבוש הארץ. הם היו יכולים לטעון שזה עתה בנו בתים, ולכן אין הם חייבים לצאת למלחמה, שכן הבונה בית חדש חוזר מההליכה למלחמה.

האמת היא שהטענה הזאת לא היה בה לפטור ממלחמת כיבוש הארץ. הכלל שמי שבנה בית חדש פטור מהליכה למלחמה הוא במלחמת רשות, אבל במלחמת מצווה יוצאים גם מי שבנו בית חדש וכדומה. אולם בני גד ובני ראובן יכלו לטעון שכיבוש הארץ יהיה בניסים, "נמוגו כל יושבי הארץ מפניכם", ולכן אין צורך במלחמה. לכן הבהיר משה שתחילה יֵצאו למלחמה ורק אחר־כך ינחלו את עבר הירדן.

ניצול הפגרה

גם בימינו נדרשת התגייסות ל'כיבוש הארץ' – כיבוש העולם כולו באור התורה והמצוות. יש לעמוד בצומתי־הדרכים, במקומות שבהם יהודים תועים בדרכי החיים, ולהציע בליבם את שלהבת האמונה והדבקות בה' ובתורתו.

חובה זו מוטלת על כל יהודי, הן על בעלי־עסק הן על יושבי אוהל. כל יהודי נדרש לצאת מד' אמותיו ולקרב את לב אחינו בני־ישראל לאביהם שבשמים. אך החובה הזאת מוטלת במיוחד על תלמידי הישיבות, היוצאים לפגרת 'בין הזמנים'. יש לנצל את הימים האלה להפצת היהדות חוצה ולקירוב לב יהודים לה' ולתורתו.

הכול יוצאים

האמת היא שהחובה מוטלת גם על האברכים הנשואים, אך אם תופנה הדרישה במישרין אליהם, הם עלולים לטעון שיש להם 'אישה חדשה', 'בית חדש', ובכלל, הם צריכים להתייעץ עם האישה, עם ההורים, עם סבא ועם סבתא...

לכן מפנים את הדברים אל התלמידים היוצאים לפגרה, שלא יכולות להיות להם טענות על 'אישה חדשה', 'בית חדש' או 'כרם חדש'. אין 'רֵחיים על צווארם', ואין שום דבר שאמור למנוע מהם לפעול למען הפצת היהדות. עם זה, החובה מוטלת גם על האברכים הנשואים ועל כל יהודי, וכפתגם הידוע של הבעש"ט, נשמה יורדת לעולם הזה וחיה שבעים־שמונים שנה, וכל זה – כדי לעשות טובה ליהודי!

(תורת מנחם כרך ו, עמ' 104)

כמו לפני המקום

"והייתם נקיים מה' ומישראל" (במדבר לב,כב). אדם צריך לצאת ידי הבריות כדרך שצריך לצאת ידי המקום, שנאמר "והייתם נקיים מה' ומישראל".

(ירושלמי שקלים)

בלי חנופה ושקר

מה משמעות 'כדרך'? אלא פעמים אדם משתדל לצאת ידי הבריות בדרך של חנופה, שקר וצביעות. לכן מזהירים אותו שיהא יוצא ידי הבריות כַּדרך שבה הוא צריך לצאת ידי המקום, אשר אין משוא פנים לפניו ואי־אפשר להחניף לו ולשקרו.

(רבי ישראל מסלנט)

שלושה כתובים

בתורה, בנביאים ובכתובים מצאנו שצריך אדם לצאת ידי הבריות כדרך שצריך לצאת ידי המקום. בתורה נאמר: "והייתם נקיים מה' ומישראל". בנביאים נאמר: "א־ל אלוקים ה' הוא יודע וישראל הוא ידע" (יהושע כב). ובכתובים נאמר: "ומצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם" (משלי ג). איזהו המחוור שבכולם? "והייתם נקיים מה' ומישראל".

(ירושלמי שקלים)

העיקר בין אדם לחברו

הפסוק הראשון מדבר בעניינים שבין אדם לחברו, על בני גד ובני ראובן שקיבלו עליהם לבוא לעזרת אחיהם; הפסוק בנביאים עוסק בדברים שבין אדם למקום; ואילו הפסוק בכתובים מכוון ללימוד התורה. מכל שלושת הדברים הללו על האדם להיות זהיר ביותר בעניינים שבין אדם לחברו.

(מאוצרנו הישן)

הסדר הנכון

כשאדם נקי מה' ושלם עם מצפונו, הוא נעשה נקי גם בעיני הבריות. לעתים הם מתרעמים עליו, אך סופם לעמוד על דרכו הישרה. לעומת זה, אדם שכל מטרתו להיות נקי בעיני הבריות בלבד, אין הוא נעשה בכך נקי מה' ואינו בא אלא לידי צביעות.

(בינה לעתים)

תפקידו של רב

לאחד מתלמידיו של ה'חפץ חיים' הציעו משרת רבנות. אמר לו ה'חפץ חיים': קודם־כול צריך הרב לצאת ידי שמים, להשגיח על קיום התורה והמצוות, ורק אחר־כך עליו לצאת גם ידי הבריות, לטפל בכל צורכי הקהילה בדרכי נועם. אבל מי שרוצה תחילה למצוא חן בעיני קהילתו ואחר־כך בעיני ה', אינו מצליח בשניהם. זהו שנאמר "והייתם נקיים מה'", ורק אחר־כך "ומישראל".

אמרת השבוע

לטוב בעיניהן

אחד מחסידיו של רבי משה מקוברין התקשה למצוא שידוך לבתו, שכן הבת הייתה בררנית ודחתה את ההצעות שהוצעו לה. כשראה אביה שבתו מוצאת חיסרון בכל בחור שמציעים לה, החליט לנסוע אל רבו ולבקש את עצתו.

נכנס החסיד אל הצדיק ואמר: "הוצעו לנו שידוכים שמאוד מצאו חן בעינינו, אבל הבת דוחה אותם זה אחר זה".

שמע רבי משה את תלונת החסיד, חייך ואמר: "בעניין בנות צלפחד מצאנו שהקב"ה אמר, 'לטוב בעיניהן תהיינה לנשים'. מכאן למדנו שכאשר מציעים שידוך הוא צריך למצוא חן 'בעיניהן' של הבנות, ולא דיי שהוא מוצא חן בעיני ההורים".

השתיקה של אימא

תשעה באב תש"ד. מחנה ברגן־בלזן. מיום ליום החיים במחנה נעשים קשים יותר, והמשמר הגרמני מחמיר את עונשיו. באותה עת היו במחנה כמה אלפי אסירים, שקיבלו מנת מזון קבועה של פרוסת לחם או תפוח אדמה ליום וחצי ליטר מים.

במסגרת 'תכנית ההחלפה' של משרד החוץ הגרמני היה מחנה ברגן־בלזן אמור לקלוט אסירים בעלי אזרחות כפולה או קרובים לבעלי השפעה במדינות היריבות. בתמורה להם התכוונו לשחרר חיילים גרמנים. אולם ככל שהתמשכה המלחמה, נעשו תנאי המחנה קשים מנשוא. אלפי אסירים היו מובלים למחנה בתדירות גבוהה, ביניהם חולים רבים, ולא נעשה מאמץ לשפר את התנאים. עשרות אלפים מתו במחנה.

בערב תשעה באב אירע דבר 'חמור' במיוחד, לטעמם של הגרמנים: אחד האסירים שרף את המזרן שלו, בטענה כי המזרן מעופש ומלא כינים. הגרמנים הודיעו כי האסיר גרם נזק לרכוש המחנה וזה פשע בל־יכופר. בערב הודיע הכרוז כי מחר לא יהיה אוכל, לא למבוגרים, לא לנשים, לא לזקנים ולא לילדים. זו הייתה הפעם הראשונה שהוטל עונש על כל אנשי המחנה, ללא יוצא מן הכלל, ולמרבה האירוניה הוטל העונש בדיוק בתשעה באב...

על אירוע שקרה בעקבות זאת מספר יונה עמנואל:

הייתי אז נער צעיר במחנה הגברים, ובמחנה הנשים היו אימי ואחותי בת הארבע. אימי לא יכלה לשאת את מראה בתה הקטנה, ששפתיה יבשות וכולה חיוורת. היא חיפשה דבר־מה כדי לבשל לילדה תבשיל כלשהו. גיבבה מעט קש, הציתה אש קטנה בסתר ובעמל רב הכינה דייסה. זו הייתה דייסה ללא חלב, אולם היה בה להחזיר את הצבע ללחייה של הילדה.

אך למרות מאמציה להסתיר את מעשיה, נתפסה בשעת מעשה בידי אנשי השמירה היהודית של המחנה. סיפורה של אימא נמסר למשמר הגרמני.

אחת התופעות הקשות במיוחד הייתה הציניות האכזרית שבה אילצו הגרמנים את היהודים להעניש את אחיהם. לשם כך נקבעו ממונים, הן לתפיסת העוברים על ה'חוק' הן לשפיטתם הן לביצוע גזר־דינם. הנאה מיוחדת גרמה לגרמנים העובדה שיהודים מענישים את אחיהם, ולכן הקפידו שייערך משפט 'פנימי' בכל אירוע כזה.

גם הפעם הוטל על הממונים היהודים לערוך משפט לאימי. המשפט נקבע ליום שישי בערב, ליל שבת נחמו. בדרך כלל היה המשפט נמשך זמן ארוך. הוא היה נפתח בדברי התובע, לאחר מכן הושמעו דברי העדים, דברי הנאשם, הגנת הסנגור, ולבסוף היו השופטים חורצים את פסק־הדין.

ליל שבת. אימא הלכה באומץ אל מקום המשפט. בברגן־בלזן לא הייתה הפרדה מוחלטת בין מחנה הנשים למחנה הגברים, והיה אפשר להיפגש לעתים קרובות. נפרדנו ממנה בעצב וחיכינו בדריכות לשובה כדי לשמוע את גזר־הדין.

בבואה למשפט התיישבה אימא על ספסל הנאשמים. מולה ישבו השופטים, לצידם התובע, הסנגור, העדים, והממונה על רישום הפרוטוקול. נאמן לתפקידו החל התובע להרצות את דבריו, הבהיר את חומרת המעשה שעשתה, בהמרותה את צו שליטי המחנה. הוא אף טפל עליה האשמות רבות ומוגזמות, אשר לא היה בהן שמץ של אמת.

העדים תיארו כיצד העזה האישה להמרות ביודעין את החוק. עתה הגיע תורה של אימא להגיב על כל הנאמר. נאמר לה כי זכותו של הנאשם להכחיש את האשמות שהוטחו בו, ובכך יוכל לזכות להקלה בעונשו.

ליבה של אימא רתח בעקבות כל מה ששמעה, אולם היא נשכה את שפתיה ולא השיבה דבר. מאמצי השופטים לשדלה לדבר, עלו בתוהו. לפיכך הורו השופטים לסנגור לשאת דברים לטובתה. להפתעת הכול הגיבה אימא בסירוב.

היה ברור לכול כי אילו היו אימא או הסנגור מסבירים שבישול הדייסה נועד לילדה בת ארבע, חיוורת ומעולפת, הייתה התמונה מתהפכת והעונש היה מזערי. אולם אימא, בעקשנות מוזרה, ויתרה על זכותה ולא הניחה לשופטים ברירה אלא לחרוץ את דינה.

בשקט שמעה אימא את פסק־הדין: שלילת מנות לחם ליומיים. היא יצאה ממקום המשפט, וחזרה אלינו. הופתענו מאוד משובה המוקדם, כעבור זמן קצר יחסית, וביקשנו לשמוע ממנה על מהלך המשפט.

כשסיימה אימא לספר תמהתי באוזניה למה לא דיברה. מדוע לא נתנה לסנגור ללמד עליה זכות?! מפני מה ויתרה על האפשרות להקל בעונשה, כאשר הייתה מתבררת העובדה הפשוטה כי הכנת הדייסה הייתה בעבור ילדה בת ארבע?!

שוב שתקה אימא ולא ענתה, אך נראתה נרגשת מאוד. עברו כמה רגעים, ואז פתחה אימא את פיה ואמרה כמה מילים שלאחריה נותרנו המומים: "כל מילה שנאמרה במשפט נרשמה בידי היהודי הממונה לרשום את הפרוטוקול. לו הייתי מדברת, היה היהודי נאלץ לרשום את דבריי, ובליל שבת־קודש!

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

באש ובידי אדם

בדברי חז"ל יש סתירה ידועה בשאלה מי יבנה את בית־המקדש השלישי. בכמה מקומות נאמר שהבית השלישי יֵרד מן השמים, ובמקומות אחרים נאמר שייבנה בידי אדם (המלך המשיח). אחד היישובים לסתירה הוא, שבניין בית־המקדש השלישי יהיה משולב ממעשי אדם וממעשי שמים: תחילת בניינו תיעשה בידי אדם, ולתוך הבניין הזה יֵרדו דברים מן השמים.

אחד ההיבטים המעשיים של הסבר זה הוא השילוב בין תיאור הבית השני, המפורט במסכת מידות, לבין תיאור בית־המקדש השלישי בספר יחזקאל: הבניין שייעשה בידי אדם יהיה על־פי מסכת מידות, ולתוך הבניין הזה יֵרדו אותם חלקים שמתוארים ביחזקאל.

מידות סתומות

בספר יחזקאל (פרקים מ־מג) מופיע תיאור מדוקדק של בית־המקדש, ולדברי המפרשים, זה בית־המקדש השלישי. מפורטת שם נבואה שבה גילה הקב"ה את "צורת הבית ותכונתו ומוצאיו ומובאיו וכל צורותיו" (מג,יא). הבית המתואר שם שונה מבית־המקדש הראשון והשני, אולם אין לנו אפשרות לתרגם את הדברים לתכנית אדריכלית מעשית, שכן דברים רבים אינם מובנים, והמפרשים מגדירים אותם 'סתומים'. הרמב"ם (הלכות בית־הבחירה פרק א, הלכה ד) אומר: "בניין העתיד להיבנות, אף־על־פי שהוא כתוב ביחזקאל, אינו מפורש ומבואר".

לעומת זה בידנו פירוט של הבית השני במסכת מידות. הרמב"ם, בפירוש המשניות, אומר שכאשר יגיע הזמן לבנות את בית־המקדש השלישי, הוא ייבנה על בסיס המידות שבמסכת זו, אלא שאז "יזכנו הא־ל יתברך ויגלה עינינו להבין הסתום ביחזקאל... שעל־ידי הסיפור הזה של בית שני, אנו יכולים לדרוש ולהבין בבניינא דיחזקאל" (לשון ה'תוספות יום־טוב' בהקדמתו למסכת מידות).

שילוב דומה היה בבית־המקדש בעניין הקרבנות. מצד אחד נצטוו הכוהנים להביא אש להקרבת הקרבן, ומצד שני הייתה יורדת אש מן השמים. האדם צריך לעשות את המוטל עליו, ואז הקב"ה מוסיף את השלמות העליונה מן השמים. אולם בבית־המקדש השלישי יגיע השילוב הזה לשיא שלמותו, עד שיתבטא גם בעצם בניינו של הבית.

העולם הוכשר

דבר זה נובע ממהותו של הבית השלישי ומייחודו לעומת שני בתי־המקדש שקדמו לו. בבית־המקדש הראשון היה יתרון גדול בתחום הקדושה שיורדת מלמעלה, אולם העולם עצמו טרם היה מוכן לגילויים הנעלים האלה. בבית־המקדש השני היה מצב הפוך – הזדככות גדולה מלמטה, שכן בוניו היו בדרגת בעלי־תשובה, אולם הקדושה שהאירה בו לא הייתה בדרגה גבוהה (ולכן חסרו בו חמשת הדברים המבטאים את גילוי הקדושה). זה ייחודו של בית־המקדש השלישי, שבו תתמזג השלמות של שני הצדדים – גם הקדושה שבאה מלמעלה וגם ההזדככות של העולם התחתון.

בית־המקדש השלישי ייבנה לאחר תקופת הגלות הארוכה והקשה, שבה עבר העולם תהליך עמוק של זיכוך פנימי. דורות של יהודים קידשו וזיככו את העולם והכשירו אותו להיות כלי לגילויי הקדושה העליונים ביותר. עתה יכול להתרחש השילוב המלא בין שלמות הזיכוך שבא מלמטה עם שלמות הגילוי האלוקי שבא מלמעלה.

דבר זה יתבטא בבניין המשולב של בית־המקדש השלישי. מצד אחד הוא ייבנה בידי אדם, כחלק ממצוות "ועשו לי מקדש", ומצד שני יֵרד באש מלמעלה. מצד אחד ייבנה על־פי מתכונת בית־המקדש השני, ומצד שני ישתלבו בו מלמעלה הדברים ה'סתומים' המפורטים ביחזקאל. בכך מתבטאת השלמות המשולבת של הבית השלישי, שייבנה במהרה בימינו (ראה בכל זה ליקוטי־שיחות כרך חי, עמ' 418 ואילך; כרך יא, עמ' 98; כרך יג, עמ' 84).

שלושים שנה של בניין המקדש

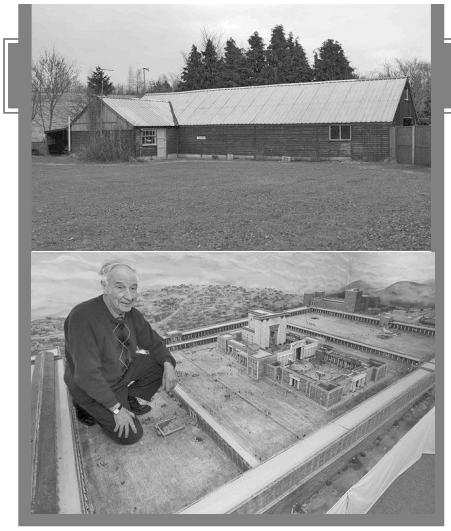

למטה: גראדר בתוך הדגם המרהיב שיצר
למעלה: המבנה בחצר ביתו, שבתוכו הוקם הדגם
(צילום GEOFF ROBINSON)

"אני יודע שאני מנהל מירוץ נגד שעון הזמן", הוא אומר בעיניים בורקות, "אך כל עוד אוכל, אוסיף לשכלל את הדגם, כדי שזה יהיה השחזור המושלם ביותר של בית־המקדש והקרוב ביותר למקור".

ו ש כמה וכמה שניסו לבנות דגם מדוייק של בית־המקדש, אולם מומחים סבורים כי הדגם שבנה היהודי **אלק גראדר**, מהעיר נורפולק שבאנגליה, הוא המרשים והמפורט ביותר. במקור היה חוואי, אך בהיותו בן ארבעים דבק בו 'חיידק' בית־המקדש והוא התחיל לבנות דגמים של הבית. כאשר פרש לגמלאות התמסר לעיסוק הזה וכיום הוא ממלא את כל חייו.

הוא הגיע לזה מתוך משיכתו העזה לתנ"ך ולאדריכלות. "התחלתי את הפרוייקט כשהייתי בן ארבעים", הוא מספר. "יצרתי כמה וכמה דגמים של בית־המקדש, אך הרגשתי שכל דגם היה חלקי בלבד ולא הביא לידי ביטוי את מלוא עוצמתו ויופיו של בית־המקדש. חלומי הגדול היה לבנות דגם שיהיה המושלם ביותר בעולם".

כל אבן סותתה ביד

לפני שלושים שנה החליט לבנות דגם בקנה־מידה של 1:100, במבנה מיוחד בחצר ביתו. הוא עמל על היצירה 33 אלף שעות. הדגם משתרע על שמונה־עשר מטרים רבועים, אורכו שישה מטרים ורוחבו שלושה מטרים, ולדברי המבקרים הוא מעורר השתאות עצומה.

"כל העבודה היא עבודת־יד", הוא מדגיש, "ממלאכת הגילוף ועד אפיית האבנים והדמויות בתנור חימר מיוחד". במו־ידיו סיתת את אבני החימר, השתמש בטכנולוגיה מיוחדת לאפיית האבנים ולאחר מכן צבע אותן.

ארבעת־אלפים דמויות

הוא אפילו גילף ארבעת־אלפים דמויות זעירות, המייצגות נושאי תפקידים רבים בבית־המקדש. כל הדמויות המיניאטורית לובשות בגדים אותנטיים לימי בית־המקדש. "בכל דמות כזאת השקעתי כשלוש שעות", הוא מציין.

הדגם שבנה מרשים כל־כך, עד שארכאולוגים ומומחים ידועי־שם מהמוזאון הבריטי באו לצפות ביצירה וללמוד ממנה. לדבריו, קיבל הצעות ממוזאונים ומאנשים פרטיים לקנות את הדגם במחירים גבוהים ביותר, אבל הוא בשום אופן אינו מסכים למכור את מפעל חייו, יהיה המחיר אשר יהיה.

מירוץ נגד הזמן

הוא כבר בן שבעים ושמונה, אך עדיין מוסיף לשכלל את הדגם. "אני עובד על הדגם הזה כמה עשרות שנים ומקדיש לו שעות רבות בכל יום, אך ככל הנראה לעולם לא אצליח להשלים את היצירה. כל הזמן אני מוצא עוד ועוד פרטים שדורשים ליטוש והשלמה, לצד פריטים שצריך להוסיף לדגם", הוא אומר.

בס"ד
רוצים לעבוד בהיי טק בעוד 3 חודשים?

- התחייבות להשמה בעבודה
- שיעורים פרטיים וליווי צמוד
- מכינה קדם לימודית
- אפשרות ללמוד גם מהבית
- אין צורך בידע קודם
- לחיילים ע"ח הפקדון
- התנסות מעשית מהיום הראשון
- **שלמו כשתתחילו לעבוד**
- קורסי אנגלית, הכרת המחשב

ומבוא לתכנות - **חינם!**

www.mdn.co.il•03-6953360
מכללת דוט נט - מובילים בבדיקות ופיתוח תוכנה

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

ילדים ב'בין המצרים'

שאלה: מה משמעותה של האבלות בימי 'בין המצרים' ו'תשעת הימים' לילדים?

תשובה: נהוג שהילדים שמעל גיל שלוש מקיימים כמה מדיני 'בין המצרים'. למנהג האשכנזים, אסור לספר את שערם בימים האלה, לפחות מראש־חודש אב. תספורת־מצווה יש לדחות עד אחרי תשעה באב.

אין לכבס בתשעת הימים לילד ואין להלבישו בגד מכובס שטרם נלבש. מותר לכבס בגדי ילדים קטנים המתלכלכים תדיר, או כשאין לילד בגדים אחרים, אך לא בפרהסיה ולא הרבה יחד. מקילים למלא מכונת־כביסה כאשר ממילא מוכרחים לכבס. כמו־כן נהוג להימנע מלבקר בחופי רחצה ובברֵכות־שחייה. כביסה ורחצה נאסרו לאשכנזים מראש־חודש אב, ולספרדים בשבוע האחרון בלבד.

לאשכנזים, מראש־חודש ראוי למנוע את הילדים מלאכול בשר (כשאין הדבר נחוץ לבריאותם) ומלשתות יין. יש מקילים להאכילם בשר שנותר מסעודת שבת או מסעודת־מצווה. יש מקילים (גם לגדול) לשתות יין הבדלה במוצאי שבת דברים, ויש נמנעים מלהבדיל על היין ומבדילים על בירה וכדומה, אך רבים מבדילים על היין ונותנים לשתות את הכוס לילד שמעל גיל שש, שעדיין אינו יודע להתאבל על ירושלים. ואם אין ילד קטן – שותה המבדיל בעצמו.

אף תינוקות של בית־רבן אינם לומדים תורה בתשעה באב. הילדים אינם צמים, כמובן, ולאחר ארוחתם יאמרו 'נחם' ב'הרחמן', מכיוון שנחלקו אם לאומרו בברכת ירושלים. וכל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה.

מקורות: שו"ע או"ח סי' תקנא ס"י וסי"ד וסי' תקנד ס"א וסי' תקנז, מג"א, משנ"ב, ערוך השלחן וכף החיים. חנוך לנער פכ"א. לוח כולל חב"ד ולוח 'דבר בעתו'.

קולון הידרותרפי
ניקוי מעיים
הדרך לבריאות טובה

יאורי!
אבחון ממוחשב ע"י צילום הפסולת לצורך המשך הטיפול

האם ידעת שעצירות זה רעל בגוף?
ניקוי המעי הגס הינו טכניקה לטיפול בבעיות בריאות, אשר מקורן במעי הגס ובמניעתן, כגון: עצירות, גזים, קנדידה, תולעים, טחורים, כאבי ראש, עייפות כרונית, מחלות עור, צרבת-ריפלוקס. הכנה לקולונוסקופי, במהלך טיפולים כימותרפיים ומונו.

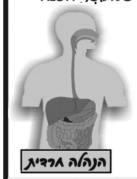

הטיפול כרוך בשטיפה עדינה של המעי ע"י מים סטריליים מיוחדים, וזאת בעזרת ציוד המאושר ע"י רשויות הבריאות המוסמכות ו-FDA

והרגשה? הרגשת "מעין עולם הבא" (ברכות נ"ז:)
ההרגשה לאחר הטיפול היא קלילה ונקייה, האנרגיה בגוף עולה ותחושת הכבדות נעלמת.

הנחה ברדיו

המרפאה הירושלמית לטיפולי מעיים
JERUSALEM COLON HYDROTHERAPY CLINIC
רח' שאול המלך 32 י-ם 02-5819318
נוסדה ע"י ד"ר לאה מילר PH.D ו-C.C.T ומאיר מילר C.C.T (מטעם IACT)
www.jerusalem-colonics.com

למעלה מ-1,000 בני תורה כבר הסירו משקפיים דרך הקבוצה

סטודיו

מחיר קבוצתי חסר תקדים

עד 72 תשלומים

הסרת משקפיים עוברים בבית חולים "אסותא"

בשיטת ה-ASA ללא חיתוך הקרנית. בדיקת ההתאמה ללא עלות.
בהכוונת הרבנים הרה"ג מאזוז והרה"ג גרוס שליט"א

לפרטים: 052-4578445

אסותא אופטיק
הסרת משקפיים בלייזר

*ההרשמה לקבוצה מותנת במס' הנרשמים